

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyó, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

A kegyelet ünnepe.

Szilágy-Somlyó, 1887. nov. 1.

Halottak napja a kegyelet ünnepe. Gyásznap, melyen lemondást, hervadást, elmulást hirdet minden . . .

A tavasz rózsabimbóját, a nyár ezernyezer virágát és gyümölcsét a föld szülte s táplálja, a nap élte, az ég harmatja felfrissíti . . . és az ős derek elhervasztja.

Mint a természet, épen olyan az ember élete is, épen olyan, mint a mező virága, mely lesz, él — s aztán elenyész . . .

Az élet igazolja, hogy a kikelet és hervadás, a bölcső és sír, az öröm és fájdalom, a köny és mosoly, a remény és csalódás, az élet és enyészet, a kezdet és vég, a születés és halál . . . ikertestvérek, hogy a halál az életnek szükségképen való következménye s a „lenni“ és „elmulni“ egyenrangú szavak az emberi végzet megjelölésében.

Miért, hogy még se tudunk megilletődés nélkül állani egy ravatal, vagy sirhalom előtt? Miért, hogy e látvány nemcsak érzelmekeket, hanem gondolatokat is ébreszt bennünk, gondolatokat, melyekben panasz és megnyugvás, békétlenség és önmegadás ölelkezik?

Oh bizonyára azért, mert akármilyen diszszel, vagy disz nélkül látunk valakit elköltözni a földről, akár a lámpák és candelaberek pazar lángja árasztja rá az utolsó földi fénysugárt, akár két kis gyertyaszál gyöngye világa; akár drága koszoruk özöne borítja sirhalmát, akár csak az az egyszerű kis virágfüzér, melyet kegyeletes kezek maguk kötöznek össze: érezzük, hogy az a sirhalom egy megszünt életet rejt magában; érezzük, hogy az a halott egyformán egy-egy rész volt a természet nagy részében,

TÁRCZA.

Siromra . . .

Siromra, hogyha meghalok,
Virágot ne ültessetek;
Legyek ott is elfeledve,
Mint élve voltam köztetek.

A virág csak azt illeti,
Ki életében boldog vala,
Kit a szerelem nyugágya
Nyájas szeliden ringata.

Üzött a sors életemben,
Nem voltam én boldog soha;
Szerelmet is úgy ismertem,
Hogyha azért könnyem folya . . .

Virágtalan sir kell nekem,
Ne hajtson egy zöld levelet . . .
Tüskés volt az én életem,
Tüske nőjön sirom felett.

Kun Jenő.

Halottak estéjén.

„Óh, a szárnyas idő hirtelen elrepül!“

Alig nyílt a tavasz kedves ibolyája, mely a természet feltámadását hirdeté; alig dalolta el a kis madár első tavaszi nótáját, mely a zord tél után

mely a maga feladatával és munkájával együtt visszatért abba a földbe, melyből vétetett; éreztük, hogy egy pálya ért véget, a maga céljaival és küzdelmeivel, eszményeivel és csalódásaival, örömeivel és szenvedéseivel együtt.

És ha a természet nagy világában minden kis parányának megvan a maga rendeltetése, — mint a bölcsélet tanítja; — ha Isten minden teremtményében egyaránt saját dicsőségére munkál, — a mint a vallás hirdeti, — nem hiu megkülönböztetés-e az, mely „nagy halott“-akról beszél s ezzel az egyenlőtlen és igazságtalan élet kisszerű szempontjait átviszi a halál világába is, melyben mindnyájan egyenlők vagyunk?!

És ha minden életnek egy-egy munka a végcélja a természet nagy részének munkájában, lehet-e más érdem az életben, lehet-e más érdem a halhatatlanságra, mint a kitűzött munkának becsületes teljesítése? Érdem-e az előkelőbb születés, érdem-e a nagyobb tehetség, melyek az embert csak fényesebb körben való tevékenységre utalják, a nélkül, hogy tőle több verejtéket is követelnének?

Pedig a világ dehogyan méri a fáradtság nagyságához a maga koszorút! A világ a rangot tünteti ki, nem a munkát s babérjával nem az elhullott közharcosok sirját, hanem az élő vezér homlokát ékesíti. Pedig az eszme, a kötelesség érzete azokban is ép úgy élt, mint ebben. És mégis? A vezérek dicsőségét szobrok hirdetik, nevüket a történelem szájról-szájra, nemzedékről nemzedékre adja, — míg amazok jeltelen sirban nyugsznak s a szél poraikkal együtt szórja el emlékezetüket is. Államférfiak, kiket születés, szerencse vagy protektio magas polczra emelt s kik e fényes polczon nem tettek egyebet, minthogy maguk rázták nemzetük ölébe a történelem fáján meg-

oly kedvesen szakadt fel kis kebléből; csak az imént csevegte el a hegyekről sebes lejtéssel lefutó csermely, hogy zárt keble megnyílt, hogy az életet adó tavaszi napsugár fürdők télen át megdermett cseppjeiben: már is itt van az ős hideg szelével, suttogva gyászát erdők és mezők ezerszínű és illatu virágainak, magával hozva a tarka madársereg bánatos nyögdécselését.

Eltűnt az ifjuság jelképe a tavasz, itt van a mulandóság képe az ős.

Az ember élte tavaszától aggkora végső szakáig küzd, fárad, alkot és pusztít anyagilag úgy mint szellemileg. A sokszerűség változatai közt merülnek fel életéveiben oly perczek, melyek a bűnrabságában fogva tartott kebleknek is magasztosak, felségesek, megrendítőek, azért nem ok nélkül mondja a gondolatok nagy írója b. Eötvös, hogy: „Nem gyantítja senki sem, mennyi fájdalom fér meg egy emberi kebelben, nem sejtítjük, mennyi nemes gondolat, mennyi szép és fenséges érzemény rejlik még annak kebelében is, kinek feje fölött a világ rég eltöré az ítélet pálcáját.“

S csakugyan jól mondja a nagy pszichikus, mert tömördek fájdalom lakik az emberi kebelben s még azoknak lelkében is felvillannak olykor-olykor a nemes érzelmek hamvadozó szikrái, kik felett a világ — gyakran méltán, — eltöré az ítélet pálcáját. Igen, van idő, midőn a megrögzött gonosz szív is tud érezni.

De lehet-e kebel, ha még oly elfásult is, mely hidegen maradna ama kegyeletes napon, a midőn boldog, boldogtalan lerója haláját azok iránt, kiket a föld nehéz göröngyei alá temettek; lehet-e érzéketlen szív emberi testben akkor, midőn a nagy természet is zord képet ölt fel, hogy kifejezze fon-

erlelődött gyümölcsöket, történelmi alakokká válnak; míg a közélet munkás napszámosainak emléke alig terjed egy emberöltőre s addig is csak azok szívében, kik életük munkáját közelről látták, kísérték s szíveik melegét érezték.

Temetőkben a közélet egy ilyen kiváló, munkás napszámosának, városunk egyik elhunyt jelesének tetemei nyugsznak, fájdalom, jeltelenül.

Bocsáncai Adolf ki volt? Sz.-somlyói lapban sz.-somlyóiaknak erről bővebben miért szólnék.

Mint ember csak a köznek élt, tevékenysége s munkaerejével csak e városnak szolgált, — s mint e város polgármestere minden időkre érdemesült.

Emléke nem határok a történelemben; de szép emlék, mely kivált Sz.-Somlyó városának mély kegyeletére mindig érdemes s arra, hogy emlékkövet állíttasson a sirjára. S márványba véssesse nevét és érdemeit, bizonyosságát adva annak, hogy Bocsáncai emlékét nemcsak híven őrizi, de fentartani, megörökíteni akarja érdemeit azon későbbi nemzedékek részére is, melyek rá nem fognak emlékezhetni és őt csak Sz.-Somlyó történelméből ismerendik.

Hanem míg Bocsáncai sirjára emlékkövet emelhetnénk: legyen kegyeletes gondunk évfordulónkint az apránként következő nemzedék előtt külsőleg is, bár egy repkénykoszorúval jelezni, hogy él Bocsáncainak keblünkben megőrzött emléke.

Avagy nem kegyeletes kötelességünk, s nem jól esik-e szívünknek, ha a közélet elhunyt kiválóbajnainak is áldozhatunk, ha kedveseink sirjára hajolva, fölékesíthetjük a szeretet virágaival, öröközddel a viszontlátás reményében és halvány világot árasztó mécsessel a föltámadás boldog hitében? . . . Nem jól esik-e lel-

tosságát ama napnak, melyet halottak napjának neveznek.

Hiszen az imént még üde természet rögtön más ruhát ölt fel az enyészetjelképező napnak alkonyán. A nap még ma teljes pompájában kelt fel, elárasztván arany sugaraival a vidéket, tévedésbe hozva az itt maradt madarak ezreit, melyek az enyhe sugarak hatása alatt vígan csevegve szálltak egyik lombtalan ágról a másikra, majd énekbe öntve ki kis keblök érzetét: s ma este már az eddig világító sárgult levelek, a még szürkületkor kivethető hegyek, sötét, sűrű ködlepelbe burkolva gyászolják a természet hervadását s az embereknek buteljes napját. Tegnap még a csillagok miriádjai tündököltek az égen, hogy a nyájas hold sugaraival versenyezzenek, s ma már ezek helyett gyöngéd kezek gyujtanak mécses, hogy élénkebben idézzék vissza a keskeny sirdombok alatt nyugvó kedvesek feledhetetlen emlékét.

Mellőzi most mindenki a köznapiságot. A harangok mélabus zugása, a kebel nemes érzése vezeti az embereket a temetőbe, a némaság e honába.

Itt egy magas rangú hölgy mély gyászba öltözve busan ballag egy sirdomb felé, hol a szerető férj hamvai nyugsznak. Alig hegedt be a seb, mit a halál a kedves elragadásával ejtett a szerető szíven, most újra felsajog az; könnyei hullanak s egész a fényűzésig pazar kivilágítással áldoz a szeretett férj emlékének.

Emitt egy ifjut látunk szüleinek sirja felé közelíteni; pályájának kezdetén van; a jó atya áldozatkészsége megnyilni engedte a tért jövőjének biztosítására, a kérlelhetlen halál elragadta őket s most szülőinek elvesztése s bizonytalan jövőjének fájdalommal

künknek, ha áldozhatunk nekik szeretettel, egy esendes fohással, egy forró könyecseppel?

A fiu féltékenyen őrzi azt az emléket, mely apjától maradt reá; a leány virágokat öntöz anyja sirhantján; az ifju édes andalgással nézegeti azt a drága hajfürtöcskét, melyet a boldog idők emlékére kapott, és elmereng . . . a bujdosó forró könyeivel áztatja azt a földgöröngyöt, melyet egy darab vászonrongyba takargatva hazájából vitt magával; a magyar nemzet örömtől ragyogó areczsal hordja körül azt a kézfejet, mely első királyáról maradt rá; és a magyar ifjuság megkoszoruzza a magyar nemzet mátyujait, a szabadság, egyenlőség és testvériség bajnokainak hideg sirjait a kegyelet ünnepén.

A kegyelet szellemünk imádsága emlékeinknél, lelkünk ihletett áldozata a jó, szép és magasztos örök igaz eszméinek oltárán.

A ki teljesen átértve átérzi azon felséges eszméket, elveket, érzelmeiket és hangokat, melyeket egy Byron, Washington, Petrarca, Beethoven, Vörösmarty Arany, Petőfi, Munkácsi vagy egy Liszt teremtettek s hirdettek, azok neveit kegyelettel ünnepli s eszményként tiszteli, az fölemelkedett ezekhez s keblében azokból egy hallhatatlan szikra ég. A ki Phydias szobrainál, Raphael festményeinél csodálni tudja s megértve élvezni az azokban nyilvánuló művészetet, s kegyelettel tisztelni azt, abban Phydias és Raphael szikrája ég, bárha nem is tud azokhoz hasonló remekműveket teremteni.

A gyermek kegyelettel ünnepli meg szülői emlékét s ez által a szülői szeretet eszméje iránti hódolatot s saját szívének ahhoz méltó nemességét igazolja; a honfi kegyelettel őrzi hazája szabadságáért elvérzett társai emlékét s ez által a hazaszeretethen azokhoz méltó fenkölt, tiszta lelkesedését igazolja. De nyilvánuljon bármikép is a kegyelet érzelme, hordjon bár fátyolt, égessen fátylát, vagy szövétneket, emeljen bár érez és köelméket, értjük és érezzük, hogy a kegyelet ugyanazon érzelme az.

A társadalmi életben úgy, mint az államok történelmében fényesen igazoló példáit találjuk a kegyeletnek, mely fölemelkedve a mult emlékeihez, azok dicsőítésével irányt ad a jövőnek. A társadalmi, valláserkölesi s politikai szabad eszmék előre törő küzdelmeiben, midőn a rettenetes hatalom véres öldökléssel tildözte az eszmék bajnokait s nyílt sisakkal lehetetlen is, céltalan is volt az ellen küzdeni, — hogy az ármány a legkitartóbb elnyomás mellett sem volt képes diadalt aratni, a kegyelet érzelmeinek köszönhető. Ez volt akkor az egyetlen fegyver a népek kezében, melylyel némán és rendíthetetlenül küzdöttek előre. És oly sok vi-

mas érzetében könyárja megered és sűrűn hulló cseppekkel áztatja meg a drága hantokat.

Ott egy bánattól megtört szülő üde virágkoszorúkkal halmozza el egyetlen gyermeke sirját. Alig virult számára egy-két tavasz, leszakasztá vele a halála jó szülők legfőbb boldogságát, legszebb reményét.

Majd egy foszlányos ruháju koldusgyermek andalg, nem jelöli emlék szereteteinek sirját, a sirdomb is roskadozóban van; de megtalálja a kedves helyet, hisz az az emberek szükmarkusága éjjeli és nappali tanyájává tette azt, ő csak szívének szövétnekét gyújthatja meg s annak világa mellett szellemül át a boldogok hazájába.

Tovább menve, a gyászos tekintetű tömeg között látunk egy-egy idegen gyermekeket; a szív fájó érzete vezette őket is a szomorúság kertjébe, hogy a rokonos domborodású sirok között oda képzeljék magokat, hol a szerető édes apa s anya aluszsa örök álmát.

Óh fájóbban esik a kegyeletnek ezen lerovása azokénál, kik szerencsések könyük sűrűn hulló cseppeit a kedvesek földi maradványait takaró hantokra önteni.

Majd egy elhagyott utcából, bottal egyik, halványan világító lámpával másik kezében, ingadozó lépésekkel látunk egy megtört öregot közeledni; azon korra jutott már el, hol az ember csalódás nélkül tekinti át a földi lét jelentékét s egy új életről táplált remény bizalomná válik. Nézi mint vetelkedik egyik halandó a másikkal a kedvesek sirján produkált pazar világításban s hogy csóditik oda görögtüzzel a báméskodó csoportot. Ott hagyja a szemfényvesztést. Utja egy más sirdombhoz vezet, hol házi cselédek teszik meg ama kedves szolgálatot, mit legtöbb sirnál egész áhitattal teljesít egy-egy, övéit a siron túl is forrón szerető női kebel. Majd tovább menve lát egy sirdombot, a hol egyetlen mécsecske világít; a nyomor gyermekei, kiknek legfőbb s egyedüli vagyonát a szeretet képezi, hullatják ott könyeiket. S végre a lámpa halvány világa mellett oly sirokhoz jut, hol azok nyugosznak,

szály és annyi küzdelem között nem veszett el az eszme, hanem megmaradt, mint a dühöngő szélvészttől hányatott hajó, mely a sziklák öbleiben talált reményt s a hősök, a szellem világ apostolainak gigási küzdelmére győzedelmi borostyánt.

Az eszmék mátyr halottainak, a szabadság, tudomány és irodalom nagyjai, a közélet jelesei emlékének áldozunk s áldjuk őket mindörökké.

A kegyelet ünnepe önként ébreszté föl e gondolatokat bennem, legyenek hát nekik szentelve azok halottak napján, a kegyelet ünnepe! Sz.

A tanítók érdekében.

„Segíts magadon s az Isten is megsegít.“ Ha e közmondást valahova igen, leginkább a tanítókra alkalmazhatjuk. Hiában! Mostoha gyermekei vagyunk mi a hazának. Igen sok helyen (értem faluhelyen) megtartanak bennünket, mert a törvény védelme alatt állunk. El nem csapnak, de megteszik, vagy leginkább velünk — tanítókkal — tennék meg, hogy ha a község kiadásai nehezen fedezhetők, a mi számunkat csökkentenék. Nincsen elég pénz, miből a tanítót fizessük — mondják — el kell közülök bocsátani. Hejh! pedig milyen kevés fizetéssel megelégszünk. Akinek 500—600 frtra menő fizetése van, az már szerencsés tanító. — Ha egy 600 frtos állomásra pályázatot hirdetnek, 50—200 pályázó is van. Az a sajnos, hogy mégis csupán egy nyerheti el s a többinek meg kell elégedni 80—300 frt fizetéssel.

Azt mondják, hogy egy életre való ügyes tanító megduplázhhatja jövedelmét. Hogyan? — Csináljon fi, — szőlőiskolát, tenyésztessen selyem bogarat, alakítson méhest stb. Ezek hát jövedelmező mellékfoglalkozások. Vannak még mások is. Lehet a tanító pl. kisebb helyen postamester (ha van a ki a tanítás tartama alatt helyette a postán dolgozzék.) Sok helyen kap a tanító földet. Ezt meg kell művelni. Ez is mellék, akarom mondani: a tanítást akadályozó foglalkozás. Hanem ha ezekkel akarja jövedelmét növelni, el kell hanyagolnia a tanítást. Ha aztán jön egy vizitáció s ez látja, hogy gyenge az iskola, nem lehet mentség: „Kérem, kevés a fizetésem, ezt kellett gyarapítanom, nehogy éhen meghaljak, azért maradtam el a tanítással.“ Ez a mentség nem fogadható el. Rámondatik a tanítóra, hogy hanyag, rest és rossz tanító.

És valóban igaz van a bizottságnak, mert mindenki legyen az, a mi. De igazat kell adnunk a magát mentő tanítónak is, mert ha maga és családja fentartásáról nem gondoskodik, Isten törvénye ellen vétene.

Különös állapotok ezek, kérem. Hiában mondják, ajánlják, hogy teremtsen a tanító jövedelmet, tanítói foglalkozásának megrövidítése nélkül nem teheti.

kiknek nem jutott még egy pislogó mécsecske sem. Itt látja az ő jövőjét, ezekért az elhagyottakért ő küld imát az egek Urához; oly jól esik neki ott időzni, hisz már ő nem is e világnak él, csak órák választják el azon boldog világ lakóitól, kiknek már oda lent nem fáj semmi.

A szem, mely tanuja az estnek s a sziv, mely nemesen dobogni tud, gazdag érzelemmel, megtisztulva távozik a helyről, hol a mulandóság honol.

Egy lépés a bölcsőtől a sirig. A tavaszra hamar beköszön az ősz. Az ifjuság napjai gyorsan eltűnnek; jön az öregkor; a halál elragadja azt, mi mindenkinek oly kedves, az életet, talán sirunkon a tavasz már virágokat terem; de boldog az, ki életében az igaz, szép és jó eszméinek szolgálva látja napját alkonyodni. Cs.

A rezervista szerelme.

— Elbeszélés. —

Irta: Bihari Kálmán.

(Folytatás.)

8

Mulatságul pedig a fiatal tiszt urak az összedett kenyérlepenyeket bedobálják az ott folyó vízbe. Ki tud nagyobbat hajtani?

A fegyvereket gulába rakják hosszú sorokban. Szétoszlik a sereg. Ki fáért, ki vízért megyen, ki pedig fáradtan hever le a nedves fűre.

Ezt csinálná a fiatal professor is, a ki sohasem volt még tényleges szolgálatban és csak közlegény és sehogysem tudja magát az ilyen viszonyokba beletalálni. Pihenne is egy kicsit, ha káplár ur Meze, —becsületes taplócsináló oláh, mikor a mondurt leveti, — rá nem orditana.

— Mit? Maga lefekszik? Mere la padure? Hozolsz lemnye nekem! Gondolja, hogy vagy magad különb mint más komisz baka? Mars!

A mi professzorunk teljesen osztozik a dicső római egyenlőség elveiben.

Mert vegyük csak, mit kell tennie egy lelkiismeretes tanítónak? Tanít az iskolában délelőtt és délután, azután tervet készít a holnapi 5—6 tantárgyból, mely munka, ha csupán skizzet csinál is, 5—6 órát vesz igénybe. Ottan van a falusi dalárda, olvasóköri. Ez is belekerül 1—2 órájába. Rábizzák ezenkívül a tanítóra az egyházi, iskolaszéki jegyzőséget. Mind e munkák a nappali egészen elveszik. Háttha van a tanítónak egy kis vetése, egy pár malacza, vagy bornyuja, azok után ki néz? A tanító felesége? Hiszen annak meg gazdaszszonynak, szakácsnénak, szolgálonak, dajkának, peszonkának, nevelőnőnek és feleségnek kell lennie. Honnan jut idő arra, hogy a tanító önmagát művelje, olvasgasson, tanulgasson?

Beláthatjuk hát, hogy ezen állapot tovább tartathatatlan. Nem elég csak szánakozni a szegény tanítón. „Minő csekély javadalma van, pedig senki meg nem érdemelné a tisztességes fizetést úgy, mint a tanító.“

Ki-ki befolyásához képest munkáljon arra, hogy ne kelljen a tanítónak az anyagiakkal küzdenie, mert jobban hivatásának élend s ebből legtöbb haszna a társadalomnak, a nemzetnek, a hazának lesz.

Pár év előtt a délmagyarországi tanítók mozgalmat indítottak a tanítók fizetésének emelésére. Mostan a győrmegyei tanítók hívják fel a hazai tanítótörszöket egyesülésre, illetőleg közös működésre, melynek célja lenne: a törvényhozást rábírní arra, hogy a tanítói fizetés minimumát falun 600, városon 800 frtra emelje föl.

A mi vármegyénknek is van tanítótörszölete. Ennek is létérdeke e munkához csatlakozni. Midőn ilyen dolog forog szűnyegen, nem mutatna életrealóságra tétlenül nézni más törszöletek működését. Gyűlésezni, tanácskozni kell. Meg kell nyerni minél több orsz. gy. képviselőt. Vonjuk magunkra a befolyásos egyének figyelmét. Munkáljunk saját érdekünkben mi magunk, mert ama ügyünknek megnyert emberek is segítségünkre lesznek. Csak így remélhetjük, hogy ránk derül egy jobb idő, mikor nekünk is kedvesebb lesz az „iga“ s egész időnket hivatalunknak szentelhetjük. Z—i L—s.

Vidéki levél.

M.-Valkó, 1887. okt. 31.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának f. é. 43-ik számában a „Különlék“ közt olvasám azon szerencsétlen esetet, mely e hó 19-én Fried Lajos m.-valkói házánál a petroleum meggyuladása által okoztatott; de miután ama ténykörülmeny nem épen a valóságnak megfelelőleg volt közölve — bátor vagyok azt a következőleg rectificálni.

Folyó hó 19-én az esteli órákban, az istálló egyik hetese be ment a boltba, a hol Fried Lajos egyik férjezett leánya volt s onnan egy bádóg kannát, melyben petroleum volt, kivitt a konyhába, hogy az istálló lámp-

A tüzek felgyulnak. Kezdődik a bakás főzés, a mely felett kétségbeesnének a világnak minden szakácskönyvei.

Vannak-e ismerőseink a tarka csoportok között?

Egyszerre nagy mozgalom támad; a manipuláns őrmester ur átvette a leveleket a most érkezett postaküldöncztől, és kiakarja osztani azokat. Harsnyan kiáltja a neveket: Paul Nat (Nagy), Stefan Kekkesch (Kékesi) stb., — Andreás Faragó, Ludwig Bankó (Benkő).

Tehát András is Lajos is épségben megvannak. András őrmester ur nem igen tartja az ismeretséget Lajossal, a ki csak közlegény. Legfőljebb, ha megszékírozhatja egy kicsit; itt inkább van módja benne, mint otthon. Rá is bizza mindig a legkeményebb munkákat, nem tudja elfelejteni, hogy ez a koldus az ő hugára emelte föl szeméit, meg azt se, hogy otthon nem ijedt meg tőle. Lajosnak több esze volt minthogy csöndesen el ne túrt volna mindent; ha fájt is neki csak elhallgatta.

A tábortüzeknél élénk társalgás keletkezik. Az ismerősök körülveszik, a ki levelet kapott: mi hír otthon? mit izennek hazulról? Még a füstös Ferke cigány is ott sündörgözik András körül: „Őrmester ur megvan-e még azs ireg Galuska? Hát azs in feleségemről nem söl valamit azs a czidula?“

— Takarodjál more, tisztítsd a fegyveredet, felel vissza András urfi. S a szegény cigány megriadvá hátról és keres magának valami csendes helyet, a hol bánatjában egy nagyot alhatik. Álmában bizonyosan a nagy bögön játszik, jó meleg szobában.

András Pistától kapott levelet . . . „A lakodalommal még sehogy sem állunk. Juliskának folytonosan az a fiu van az eszében. Már megállapítottuk a jegyváltás idejét is, de hasztalan volt minden, ő vonakodik. Azt mondja, hogy sohasem lesz másé, mint a Benkő Lajosé. Nem vitte-e még el az ördög azt az embert? Te Bandi, ha te jó barátom vagy, megtehetnél nekem egy nagy szívességet. Irj egy levelet, ird meg, hogy az a Benkő elesett. Akkor könnyebben hajlik majd Juliska, — s ha egyszer meglesz az esküvő, belenyugszik mindenbe. Ha Ben-

páját megtöltse. A konyhában nevezett nőnek egy 12 éves fia és egy 10 éves leánykája volt, névleg Klein Samu, Klein Betha és még egy 15 éves Csoka Laczi nevű paraszt fiú. A béres a petroleum töltésével foglalkozott, de miután még gyertyavilág nem volt a konyhában, kissé setét volt, s így nem látta meg menyinyi petróleumot töltött a lámpába. Kérte egyik fiút, hogy gyújtana egy gyufát, s nézze meg, hogy mennyi petroleum van a lámpában; erre Csoka Laczi egy gyufát gyújtott, és a béres a lámpa széléhez tartá az égő gyufát, ez a petroleum töltése által nedves léven, természetesen lángot vetett és a közvetlen felette tartott pléhkanna, melyben 4—5 liternyi petroleum lehetett, szintén begyult s nagy dördülés közepett, a pléhkannát az égő petróleummal szétrobbantá és a konyhába levő gyermekekre s egyéb ruhaneműekre freccsent, kik egy pillanat alatt négy égő tűzoszlophoz hasonlítottak. A nagypapa Fried Lajos és mostoha apa Harstein Izrael, kik szintén otthon voltak, a dördülésre kirohantak; előbbi az istállóból, utóbbi a gabonából és az akkor már égő konyhába rohantak, a honnét az édes anya már a fiát félig eléve kivonszoló, míg Fried Lajos kis leány unokáját és Csoka Laczit huzta ki, azután a konyhában égő tárgyak eloltásához fogtak, melyeket szerencsére sikerült kevés idő multával localizálni, ez az egész eset nem tartott 10 percig. A két kis gyermek még azon éjjel meghalt, míg Csoka Laczi 24 óra múlva és a hetes szintén másnapra halt el szörnyű kinok között.

Ugyanez alkalommal bátor vagyok egy szintén érdekes esetet közölni, mely e hó 21-én M.-Valkón történt. Helybeli birtokos Ullmann Benjámín 5 éves kis leánya több napon keresztül torokfájdalomban szenvedén, sz.-nagyfalusi körorvos dr. Bückel Béla ur gyógykezelt. Az említett napon torokbetegsége megszűnt, de tüdő katarhus kapott, melynek következtében nevezett nap reggeli 9 órakor hirtelen rosszabb lett, és az anya karjai közt megdermelt oly annyira, hogy a kis leányt halottnak hitték. Az ott lévő fentirt orvos ur a kis leányka megdermelt és feketévé vált hulláját 2 óra hosszáig át addig dörzsölte, míg 11 óra után a halottnak hitt gyermek életjelt adott magáról és lassan-lassan magához tért s jelenleg a legjobb egészségben van. Azt hiszem, hogy az ily érdekes eset megérdemli a nyilvánosságra való hozatalt, mely nagy mérvben az orvos ügyességét és tapintatos eljárását bizonyítja.

Mély tisztelettel vagyok ezek után a tek. szerkesztő urnak kész szolgálja

Kajetán Kálmán,
körjegyző.

Különfélék.

* Halottak előbástjét városunk közönsége is hagyományos kegyelettel ünnepelte meg. Kora reggeltől

kő hazakerül is, majd könnyen beszélünk vele azután. Tedd meg ezt a baráti szívességet, ha azt nem akarod látni, hogy én szerencsétlen legyek, a hugod vagyonába pedig Benkő üljön bele, a te bosszantásodra és családodnak örökös fölforgatására“

— A biz' igaz, — gondolta magában András — Nem is lenne az valami nagy dolog. De meg úgy is beteljesszédhetik még, ő rajta is, én rajtam is. Hogy is nem tudnak otthon elbánni azzal a leánnyal!

A könnyelmű ember sokszor követ el bünt, félig meggondolatlanul, be nem látva végét cselekedetének. András is ilyen volt. Nem épen rossz, de meglehetősen könnyelmű. Durva, felületes érzései nem tették képessé arra, hogy megértse azt a tiszta, szép érzelmet, a hűség ama ritka bátorságát, a mely Juliskának oly megható jellemvonása volt. Ő gyermekes makacsságnak ítélte azt és nem fogta föl aljasságát annak a módnak, mit Pista e makacsság megtörésére ajánlott.

Ott a tábornoknál meg is írta levelét Pistának. Azt ugyan mégis átalotta írni, hogy saját szemével látta volna a Lajos elesését. Hanem leírta, hogy Benkő Lajos néhány nap óta eltűnt, a katonák úgy beszéltek, hogy valami csetepaté alkalmával elesett. Ő nem tudja, mi igaz belőle.

Lajos is hazulról kapott levelét olvasta a tábornok mellett, a fahasábok lobogó világánál. A jó öreg tiszteletes irt neki. A levél hosszú volt. Leírta az öreg ur, miképen áll Lajos kis vagyonkaja; látszott, hogy jó gondviselője van mindennek. Ezután így folytatá a derék lelkipásztor:

„Tudom, édes fiam, hogy sok más dologról vársz még tudósítást tőlem. Talán jobb volna azokról nem is írnom, de nem akarom, hogy midőn mindennap a halállal nézesz szemközt, hiu kétségbeesés vegyen erőt lelkeden, vagy pedig oktan reménységnek add által magadat. Az igaz érzés kedves az Ur előtt; azért én is szívesen segíteném elő szerelmed sikerét. Noha fáj lelkemnek, hogy a szülei akarat áll ohajtásaitok ellenében. Juliska még mindig hű maradt hozzád, noha mind erőltetnék

egész estig hullámozott a néptömeg a meredek temetőutakon, hordva a megemlékezés és szeretet koszoruit. Délután 5 órakor vette kezdetét a gyászjátossá a róm. kath. plebánia-templomban; egyik alkatrészét képezte ennek ez alkalmi beszéd, melyet nt. Csicsay Alajos segédlelkész mondott. Isteni tisztelet után sűrűn hullámozó sorokban ment a kegyeletos lakosság a sírkertekbe, hogy a hold és csillagok fénye mellett gyertyákat és mécseket gyújtson s a szeretet és kegyelet csillogó sugaraival árasztza el az elhunyt kedvesek sírhantját. A közönség komoly s a nap méltóságához illő magatartása minden szemlélőre a legjobb benyomást tette; de valljuk meg csak őszintén, a zeneszó még sem egészen talált, — ha mindjárt bus melódiákat rezgetnek is a hurok — a siri csendhez, s csak csöditik a kíváncsiakat és zavarják az igazán szomorkodókat.

* Időjárásunk egészen megfordult; a folytonos esőzést valódi tavaszias napok váltották fel, s erre nagy szükségünk is van; az őszi vetések a pár heti rossz idő miatt egészen háttérbe voltak szorítva s már már aggodalommal telünk el, hogy a mostoha idő újabb bajokat fog nyakunkba akasztani; folyik most a mezei munka s ha az idő így kedvez, mi sem akadályoz, hogy reményeink megmaradjanak.

* Beküldetett. Egy teljesen összeroncsolt csomagom, melyről a pecsétek teljesen hiányoztak s melyek erőszakos felszakítás nyomait mutatták, érkezett részemre a napokban a postán. Midőn e tárgyban a posta hivatalnál kérdést intéztem, azon lakonikus feleletet nyertem, hogy a hivatal ezért nem felelős; — kérdem tehát a tek. kir. postaigazgatóságot, méltóztatásuk a felől felvilágosítani, hogy azon esetre, ha a részemre, a kir. posta útján küldött csomagban hiányt, vagy kárt szenvedtem volna, kit vonhattam volna felelősségre? s az illető hivatalvezető az utbi igazítást, — ha a postai szolgálati szabályzat nem is írta elő, — az udvariasság szabályai értelmében hivatali titok elárulása nélkül a jogkeresőknek megadhatja-e? Sz.-Somlyó, 1887 okt. 31. Y. Y.

* A jóból is megárt a sok. A cerberusokra nagy szükségünk van, mert éjjel hűségesen őrzik a házat s a gazda nyugodtan dölhet le éji nyugalomra; de már nálunk annyi a kutya s nappal oly nagy csoportokban barangolják be az utcákat, hogy lépten-nyomon utját vágják a járó-kelőknek e hűségés állatok, de nemcsak, hanem határozott támadásokat intéznek az ember ellen, s némelyike nem igen veszi fontolóra, hogy a ruhát pénzért cserélik s a fogak harapása fájdalmat is okoz. A napokban egy ily kevés becsületet tudó bozontos szőrű eb támadott meg egy uri embert s ugyancsak ott hagyta fogának nyomait. Védjük az állatokat, de mikor az önvédelem sem lehetséges velők szemben, akkor csakugyan felkiálthatunk: kutya-adó jöjjön el már a te időd.

* Milyen szüret volt Krasznán? Ottani levelezőnk írja: A szüret olyan jó közepesnek mondható. Bor — pláne, hogy még egy kis eső is esett, — elég lett; csukortartalma 8—12 fok Wagner szerint. Hogy zajoz, jókedvű szüretnek nem voltak, az a szeszélyes időjárásról kívül annak is tulajdonítható, hogy a phylloxera nálunk is területet hódított. Az ugynevezett „Páldombja“ hegyen találtak két tábla szőlőben annyit, hogy egy szakértő véleménye szerint az a két tábla már jövőre nem érdemli meg, hogy megműveljék. Leverő ez nálunk, hol a vagyon jelentékeny részét szőlő képezi; de meg azért is, mert azt sem szeretnők, hogy a borivás a divatból kimenjen.

Tornyaihoz. A szegény leány eljött hozzám, kért, hogy beszéljek édes apjával. A jegyváltást kitűzték, de a leány nem engedte hajlítani magát. Elmentem Faragó gazdához, régi jó barátságunk szíves szavaival kértem, hogy gondolja meg, mielőtt leánya boldogságát eljátszaná. Ő bizonynyal hajlott volna szavaimra, de a felesége visszavitte újra haragos indulatába irántatok, és — fiam, e szégyen érte ősz fejemet, — majdnem kiutasítottak a házból. Azt mondták, a papnak semmi szólása a családi dolgokba, nem illik a leányt atyja ellen bátorítani, inkább az engedelmességre taníthatná. Én azzal váltam el: vigyázzon, Faragó uram, ne hijja ki az ég büntetését, ne szerezzon késői bűbánatot magának. Fiam, bizzál az Istenben. Ha eddig megőrzött, reméljük, hogy megőriz ezentul is, és még sem hiszem, hogy Juliska iránt valami erőszakosságra vetemedjenek; sőt hiszem, hogy kitartásotok, szenvedéseitek elnyerik méltó jutalmukat“ . . .

Lajos megnyugodott a levél olvasása után. Törhetetlen bizalma Juliska hűségében újra megerősödött.

Az a fiatal barna professzor is, a kit előbb említünk, egy levél olvasásába van mélyedve. Isten tudja, hányadszor olvassa már el; tekintetét nem tudja levenni a kedves kézvonásokról; édes gyönyörrel ismétli a levél kedves szavait: „Ha meghallgattatik az égben egy szerető, hű szív imája, ön meg lesz védve minden bajtól“ . . . Majd elővesz jegyzőkönyvéből egy kis összehajtott papírt, kibontja azt s ajkaihoz emeli a bennelevő aranyszőke hajfűrtöt. Ez a talizmánja, ez az egyetlen kincse e durva körben, vad, idegen helyen. Ez a hajfűrt köti életének szebb multjához és remélt boldogabb jövőjéhez; — ez tartja fenn, — míg teste a durva anyagi kényszer sulya alatt majdnem megtörik, — lelkének magasabb, nemes szárnyalását . . .

De vig dal hangzik fel az egyik tűzcsomó körül. Egy kis pihenés, egy kis étkezés visszaadja jó kedvét a fiuknak. Egyik adomázik, harsány nevetés kíséri a kissé erős humoru ötleteket. A másik pe-

* Egy jó családból való 13, 14 évet betöltött fiú, ki a magyar nyelv, írás és olvasásban teljesen jártas tanulóul nyomdánkba azonnal felvétetik.

* Nincs többé petroleum robbanás. Levelezőnk a következőket írja: „Mindenképpen, hogy mennyi bajt okoztak már az eddig alkalmazásban volt lámpák. Alig van nap, melyen egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történne. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon meg tönkre, míg másutt akárhányszor emberéletet is követel a jelenleg használatban levő lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanatig sincs biztonságban. Most azonban egy oly eszköz, mint zseniális találmánnyal e bajon végleg segítettek, a mennyiben az „univerzális biztonsági lámpa“ (Siemang szabadalma) a petroleum-robbanást teljesen lehetetlenné teszi. Ez új lámpa hivatva van a régi rendszerű és kivétel nélkül robbanás és tűzveszélyes lámpákat kiküszöbölni, a személy- és vagyonbiztonságot fokozni és a lámpák által történő szerencsétlenségeknek véget vetni. — Nem szándékunk a lámpák szerkezetét részletesen leírni, csak azt hangsúlyozzuk, hogy azoknál a robbanás veszélye még ha magas helyről lecsnek is, ki van zárva. Szerkezeténél fogva még a legolcsóbb petroleum is szagtalanul ég benne és kisebb olajfogyasztás mellett nagyobb világosságot ad. Tisztán tartása rendkívül könnyű és az olaj az utolsó cseppig bűz nélkül ég ki belőle. A kinek családja jóvólta szívén fekszik, az ne tűrjön más lámpát a házában, mint ilyet, vagy szerezzon magának legalább ily új égőt, mely minden nagyságban kapható. E lámpák magyarországi főraktára Budapesten van Zahn J. G. örökösénél Károly-körút 9. sz. — Az ausztriai főraktár ismételőadók részére Breden A. cégénél Bécsben van Wollzeile 14. sz. alatt.

Irodalom.

— K. Nagy Benő nagyváradi ismert nevű és tehetséges hírlapíró, kitől lapunk is hozott már közleményt, előfizetési felhívást nyit egy iparlapra, melyet mi is melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. A vállalat sikeréről az író neve kezeskedik. A kibocsátott felhívás így szól: „Nagyvárad iparosainak ezerekre menő számánál fogva, Nagyvárad, a haza első iparos városai közt foglal helyet. Ahol annyi ezer iparos van, ott egy az iparosok érdekeit képviselő lapnak is van létjogosultsága, sőt szüksége. Ez okból vállalkozom én arra, hogy egy oly minden irányban független iparlapot adjak ki, amely főleg a helyi, de általában véve a hazai ipar érdekeivel foglalkozzék. Városunk előkelőbb iparos tekintélyeivel közölve ez eszmét, tervem megvalósítására nemcsak buzdítólag ösztönöztek, sőt szerencsém volt megnyerni a lap felügyelő bizottságának tagjaitul a legkiválóbb iparosokat. Most tehát az eszmét megvalósítandó, ezennel előfizetést nyitok „Hazai Ipar“ című szaklapomra, kérve az iparos közönség támogatását. Programom a hazai ipar, mit hogy miként fogok fel, lapom első számának tartalmára hivatkozom. A „Hazai Ipar“ folyó évi november hó első vasárnapján és azontul is hetenkint mindenkor vasárnap, egy kényi tartalommal fog megjelenni. Előfizetési díj félévre 2 frt. évnegyedre 1 frt. Az előfizetési díja-

dig, — ez bizonyosan valami kántor otthon, messze-csengő hangon rákezd:

„Boszniában, Bosnya vize mentében
Jár a baka, bubánattal szívében.
Forrón süt az idegen nap reája,
Azt sem tudja, merre van a hazája.

Besötétül, feljönnek a csillagok,
Hej de itt még a csillag sem úgy ragyog.
Felgyulad az őrtűz a hegy tetején,
Kedves rózsám, rád gondolok most is én.

Záporosó ha áztatja arczatát,
Eszembe jut, édes anyám hogy sirat.
Mikor siró szellő száll el mellettem,
Eszembe jut, hogy sohajt most kedvesem.

Ne szomorkodj oda haza kis leány,
Szeretlek a távolban is igazán,
Visszatérek diadallal, örömmel,
Kedves rózsám, soh'sem válunk többet el.“

A dal elhallgat lassankét, a zaj mindinkább szünni kezd. Hűvös éji szellő száll végig a temetőn, még egyszer fölszítva a hamvadni kezdő üszköket. Nyugalomra tér a fáradt legénység, csak az örök állanak mozdulatlanul a tábor szélein. Az álom tündére száll a lankadó pillákra, nyugalmat, pihenést adva, puhává, meleggő varázsszóla a kemény, hideg földet. Édes képek derítik föl az alvó harcosok lelkét.

Hadd huzza álmában Ferke cigány a nagy bőgőt, hadd álmodjék Lajos Juliskáról, a mint átalnyújtja neki a jegykendőt; hadd ragadja a kántort vissza az álom játéka a sarkadi templomba, a mint a felállót rázendíti . . . Legyen boldog mindenki a saját óhajtaival.

Aludjatok, fáradt harcosok. Az a szellő elszáll majd a délibábos rónák vidékeire s alvó kedveseiteknek hírül viszi otthon a ti álmaitokat . . .

(Folyt. köv.)

kat folyó évi október hó 30-ik napjáig kérem hozzám (Kálvária-utca 82. szám) juttatni. Nagyvárad, 1887. október 22. K. Nagy Benő, a „Hazai Ipar“ felelős szerkesztő s kiadótulajdonosa.

„Józi és Erzsike I. évfolyam 11—12. szám. II-ik évfolyam 1-ső szám. E kedves gyermeklap, mely egy évi folyamával életrevalóságát beigazolta, második év folyamát is megkezdte oly avatott szerkesztéssel, amint azt mult évi számaival tette. Többször elismerőleg nyilatkoztunk e gyermeklapról s most is azt mondjuk, hogy e lap új irányra tör, mely a gyermek igényeinek úgy tárgybau, mint alakban a legjobban megfelel. A nevelési elvek alapján áll s arra törekszik, hogy a család és iskola közelebb jusson egymáshoz a gyermeknevelésnél való alkalmazkodásban. „Józi és Erzsike“ alapelve a természetességre van fektetve. Ismeretterjesztő része, ugy erkölcsi rovata, valamint élet- és jellemrajzai erősen kidomborulnak. Rövid könnyed olvasmányai szinte önmagukat ajánlják. Élénk képei gyönyörködtetnek, kedélyes illusztrált versei mulattatnak. A lapot Györgyösay Rudolf szerkeszti. Megjelen Aradon, minden hóban egyszer 16 oldalon. Előfizetési ára egy évre 1 frt 20 kr, félévre 60 kr. E kitünően szerkesztett és tulusó lapot ajánljuk mindenki figyelmébe. Első évi folyama bekötve megrendelhető 1 frt 55 krért.

Hirdetések.

Hirdetmény.

A „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület Szilágy-Somlyón“ köztudomásra juttatja, miszerint az osztrák-magyar bank főtanácsa 1615—1887. számú határozványával Szilágy-Somlyón

bank mellékhelyet

állított fel s ott a bank üzletének közvetítésével nevezett takarékpénztár-egyesületet bizta meg.

A takarékpénztár ebbeli működését folyó évi november hó 7-ik napján fogja megkezdeni, mely naptól kezdve benyújthatók lesznek ottan

az osztrák-magyar bank által leendő leszámítás végett valamennyi bankpiacra, Szilágy-Somlyót is ide értve, szóló bankszerü váltók.

Szilágy-Somlyó, 1887. október hó 18-án.

Réner Albert,
elnök.

3—3

Hirdetmény.

A Biharmegyébe kebeleztet Almás községi összesített földesuri italmérési jog folyó évi december hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Szilágy-Somlyón, ügyvédi irodámban tartandó nyilvános árverésen jövő 1888-ik évi január 1-sőjén kezdődő három egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni. Egy évi haszonbéri összeg kikiáltási ára 450 frt leend, bánatpénzül pedig 100 frt lesz beteendő. A haszonbér két egyenlő részletben, január első és május első napján előre fog fizettetni s haszonbérő bánatpénze bennmarad biztosítékul és az utolsó haszonbéri év második részletébe számíttatik be. Az árverés többi feltételei nálam bármikor megtudhatók.

Sz.-Somlyó, 1887. október 30.

Tamko Bertalan,
ügyvéd.

Lapunk szerkesztőségénél egy frttal megrendelhető:

„Apró Emberek.”

Beszély- és rajzgyűjtemény. Irta: Hamvai Sándor.

Kiadta: Nagy László, a „Szilágy-Somlyó“ szerkesztője.

TARTALOM: Előszó. — Egy sugár az éjben. — A vármegye orra. — A Borbíró titka. — Csak egy kicsit ostoba. — A manduros világból: Az éhes kísértet. — Hova lett a szegény Balog Pali? — Párbaj történetek: A mi névtelen hőseink. — A veszedelmes pilulák. — Azok a bolondító kék szemek. — A hívők menyországa. — A toll nyomorultjai

A jelzett műről álljon itt a többek közül kivonatossan egy pár sor a legtekintélyesebb fővárosi lapok után.

„... A szerző fiatalsága dacára nem ismeretlen név a hirlapirodalomban s ez első önálló kötete bárkit is meggyőzhet arról, hogy őt nem hiúság vitte az írásra. Az életből vett alakokat állít elénk s a mi történeteiben oly megnyerő, az az igaz hang, mely másoknál ritkán eseng füleinkbe.“ (Fővárosi Lapok“ 1886. 90. szám.)

„... Vidéki termék, de figyelemre méltó. Hamvai ügyesen válogat tárgyat abból a körből, a hol a vidéki író mozog s a hol ugyancsak tömegesen kínálja magát a tárgy arra, hogy az ügyes író tollhegyre szedje... Hamvai ügyesen ír, van humora, sőt satyrája is. Egyik-másik beszélyéből a kedélynek őszinte melegsége árad s könnyed leírásai elég jó hatást tesznek az olvasóra.“ („Egyetértés“ 1886. 80. szám.)

„... A fiatal elbeszélő most nem ismeretlen a szépirodalmi olvasmányok kedvelői előtt Hamvai eleven tollal, könnyedén ír s élénk érzéke van az apró emberek gyöngeségeinek fölismerésére. Rövid elbeszélései ez okból is kellemesen szórakoztató olvasmányok.“ („Nemzet“ 1886. 70. szám.)

Legzélszerűbben megrendelhető a „Szilágy-Somlyó“-ra beküldött előfizetéssel egyideűleg postautalványnyal.

En,
CSILLAG ANNA
185 ctm. hosszú óriási
Loreley-hajammal,
melyet az általam fölta-
lált kenőcs 14 havi hasz-
nálata után nyertem, mely
megakadályozza a haj-
kihullást, elősegíti a
hajnövést és erősíti a
hajbőrt, uraknál előse-
git egy teljes erős szá-
kálnövést, rövid ideig
való használat után a
hajnak, valamint a szá-
kálnak természetes színt
és sűrűséget kölcsönöz és
megóvja korai őszüléstől
a legmagasabb korig. —
Egy köcsög ára 50 kr.,
1 frt, 2 frt. Postával
küldés naponként a pénz előleges beküldése
vagy postautalványtétel mellett az egész világba.

Csillag és Társa
B u d a p e s t, király-utca 26.
15—20

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 14 frt — k.
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hóra. . . 1 „ 20 „
Egyes szám helyben 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Százalék nem adatik.

Kiadóhivatal:

Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:

Budapest, nádor-utca 7. sz., I. emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Bérmintelen levelek csak
ismert kezektől fogadtnak el.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fel
Franciaország részére pedig
John F. Jones & Co. Paris-
ban, 31 bis, rue du Faubourg
Montmartre.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

A ma tíz év alatt, mely a **Pesti Hirlap** megalapítása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszenve évről-évre foko-
zódó mérvben fordult a lap felé, úgy hogy ma,
— mikor a **Pesti Hirlap** immár tizedik
évfolyamát éli, — kétséghelyen hatlanul a leg-
kedveltebb és legelterjedtebb lap Ma-
gyarországon.

A hazai közönség e páratlan bizalma és
rokonszenve arról tanusodik, hogy a **Pesti**
Hirlap mindig híven megtartja azt az irányt
melyet maga elé tűzött.

Független volt eddig s független marad
ezután is minden irányban, **pártoktól és**
kormánytól egyaránt.

Erős, öntudatos, magyar nemzeti
politika, ez jelszava a **Pesti Hirlap**nak. Ha-
tározottan szembeszáll mindazzal, ami e politi-
kának útjában áll, de nyíltan helyesli, ha akár
a kormány, akár bármelyik országos párt úgy
jár el, a mint azt e politika érdekei követelik.

Ez teszi lehetségessé, hogy a **Pesti Hir-**
lap munkatársai közt különböző pártállásu ki-
tünő publicisták sorakoznak. E függetlenség-
ben rejlik a lap ereje, melynél fogva meg-
mondhatja az igazat minden irányban, a kor-
mánynak és azt támogató többségnek ép úgy,
mint az ellenzéknek.

A **Pesti Hirlap** vezetői: **Pulszky**
Ferenc, ifj. **Ábrányi Kornél**, **Hórváth Gyula**,
Eötvös Károly, **Tórs Kálmán**, **Schvarcz**
Gyula, **Borostyáni Nándor** és dr. **Kenedi**
Géza írják.

Ugyanők dolgozataikkal gazdagítják a tár-
carovat is, melynek rendes munkatársai
azonkívül: **Mikszáth Kálmán** (Scarron), **Agai**
Adolf (Csicséri Bors), **Bartók Lajos**, **Tolnai**
Lajos, **Jakab Elek**, **Kürthy Emil**, **Reviczky**

Gyula, **Sebők Zsigmond**, **Szécsy Ferenc**,
Szilágy János, **Szterényi Hugó** stb.

Mikszáth Kálmán ki a t. Ház: folyo-
sójáról immár bejutott a honatyák közé, ország-
gós híre és kedveltsége kapott képviselőházi
karcolataiban humorizálja az országgyűlési pár-
tok és notabilitások ferdeségeit — párttekinet
nélkül.

Az élénken szerkesztett rendes rovatok ve-
zetői: **Antallik Károly** (országgyűlés és zene),
Luby Sándor (napi hírek), **Sasvári Armin**
(külpolitika), **Schmittely József** (segédszer-
kesztő) stb. mindent elkövetnek, hogy az ol-
vasó közönség igényeit a legfokozottabb mérv-
ben kielégítsék.

A szerkesztőség élén, mint iránytadó és
igazgató lapvezér, **Légrády Károly** laptulaj-
donos-főszerkesztő áll, kinek e téren negyed-
századon át szerzett tapasztalatai garanciát
nyújtanak arra nézve, hogy a **Pesti Hirlap**
a lapok versenyében kivívott elsőrangú helyét
mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósítók egész
seregén kívül, kik — költségre való tekintet
nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő
táviratokban értesítik a **Pesti Hirlap** közön-
ségét, a szerkesztőség külön tudósítót küld
a szükséghez képest mindenhova (még az or-
szág határain túl is), csak hogy közönségét első
forrásból láthassa el megbízható értesíté-
sekkel.

A **Pesti Hirlap** színházi és hí-
rovata elvitázhatatlanul leggazdagabb
valamennyi lapokéi közt.

A külföldi irodalom érdekesebb termé-
keit — regényekben, tárcarajzokban s beszé-
lyekben — gondosan megválasztva mutatja be.

Nagy gondot fordít a **Pesti Hirlap** még
a közönség köréből való panaszok s a

mindenki által szívesen olvasott szerkesztői
üzenetek közlésére is.

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta
(a hűtőt kivéve) két teljes ívet — 16 ol-
dal — fölragasztott állapotban az olvasó
kezébe, külön kedvezményül hetenként még
egy zenemellékletet is kapnak a lap elő-
fizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt
ma egyetlen európai lap sem nyújt kö-
zönségének.

Mindezen kedvezmények dacára a **Pesti**
Hirlap a legolcsóbb napilapnak méltán
mondható, amennyiben havonként csak 20
krrel drágább az ugynevezett kis néplapoknál,
melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 „ — „
Negyed évre . . . 3 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ 20 „

Előfizetés — legcélszerűbben postautal-
ványnyal — a hó bármely napjától kezdve
eszközölhető s az előfizetési pénzek a **Pesti**
Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, ná-
dor-utca 7. sz.) küldendők.

Összelevésztések kikerülése végett azonban
csakis **PESTI Hirlap** irandó cím gyanánt.

Tisztelettel

a „Pesti Hirlap“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, V., nádor-utca 7.

Levelező lapon nyilvánított
óhaja a **Pesti Hirlap** kiadóhivatala egy
hétig ingyen és bérmintve küldi a lapot
mutatványul.

Hetenként zenemelléklet.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1887.